

Gazet'a ese de 2 ori: Mer-
curea si Duminec'a, F6i'a,
candn concedu ajutoriele. —
Pretiu: pe 1 anu 10 fl
pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri e-
sterne 16 fl. v. a. pe unu anu
s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

GAZETA

TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c.
r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr.
Tacs'a timbrala a 30 cr. de
fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA

Transilvani'a.

Ce aru av6 deputatii romani ardeleni a face intrandu in diet'a din Pest'a? ¹⁾

Alegerile deputatiloru la diet'a din Pest'a despre partea maghiariloru curgu cu infocare — romanii inca nu atata, ca aru av6 spre aceea voia, seau ca vreu a cere, seau cu sperare de a dobandi ceva dela diet'a din Pest'a, fara pentru ca Regele si Marele seu Principe ei chiama la o dieta de incoronare, si in sangele romanului e bagatu sentiulu acelu nobile de a merge si prin focu si prin apa acolo, unde-i chiama monarchulu imperatorele seu, de si prin instructiunea regimului, si talcuirea legeri de alegere, se vede ca dreptulu loru convenitu de alegere f6rte tare s'a strimtoratu si s6urtatu, totusi de voru pot6 catu de pucini, se voru sili c6 de acei barbati se al6ga, cari si pana acum au doveditu, ca sunt romani adeverati cu sufletu cu trupu, si cu acestia, c6 si Leonidas cu cei 300 resoluti spartani la Termopile in contra unui milionu de persi, si in diet'a din Pest'a facisiu cu majoritatea aceea absoluta a maghiariloru celoru nedumeriti, voru ocup6 acelu teren, de pre care, candu va fi lipsa, si velle nolle. ar veni pre tapetu si caus'a ardel6na, cu t6ta barbati'a si tari'a suflet6sca, voru aper6 autonomi'a patriei si drepturile natiunei sale.

In tramitarea deputatiloru romaniloru la Pest'a — despre partea mea — pentru sustinerea drepturiloru nationale nece unu pericolu nu vedu, ci din contra, din cauzele mai susu aduse mai multu folosu. Ca de 6re ce, de o parte legea electorale dela 1848 in sene acum nu mai este nece o lege valida si obligatoria ²⁾ de 6re ce val6rea ei fiindu singuru numai pentru unu casu osebitu a dietei din 1848 facuta, si pentru venitoriu de nevalida prin ac6st'a insusi prin sene declarata, pentru casulu de acum nu e alta decat u numai o octroare noua; de alta parte insusi Maiestatea S'a in rescriptulu regescu din 25 Dec. 1865 chiamandu, seau mai bene numai lasandu, c6 Ard6lulu se se represent6se la diet'a Pestei cea de inoconare, totu odata prin prorogarea dietei Transilvaniei, autonomi'a Transilvaniei facisiu cu diet'a de acum din Pest'a insusi asecur6sa legal'a val6re a tuturoru legiloru transilvane — de pana aci — consequenter si a legiloru din 1863—4 ³⁾ o garant6sa.

¹⁾ Acestu articulu, compusu pentru casu de asia, 'nu publicamu numai cu acelu cogetu, cu acea intentiune, c6 se vedemu de timpuriu ce actiune ar cam pot6 fi actiunea deputatiloru romani, candu, d6ca nu c6 mandataru ai natiunei, celu pucinu c6 individi ai ei, totusi ar pasi preste Rubiconu in calitate de atleti voluntari, fara misiune din partea natiunei, care afara de congresu, nice de cum nu pot6 fi reprezentata intr'o dieta a altei tieri, care se afla coordinata celei ardel6ne, dar' neci de cum subordinata, pentruca regele Ungariei n'a invinsu cu arma pe M. Principe alu Transilvaniei, c6 se tractese cu elu c6 cu o bila dupa dreptulu victoriei. Castis auribus omnia casta. Si redactionea, care nu vre se preocupe opiniunea natiunei neci a deputatiloru cu vreo unilateralu directiva, socotesce, ca face si cu ac6sta unu servitiu in interesulu natiunei, pentruca ad. deputatii fratii nostri din Ungari'a voru av6 unu interesu a ved6 cele ce urm6sa in articulu, c6 unii ce consimtu pentru binele comunu alu natiunei; si inventis facilius est addere. — Red.

²⁾ Si totusi se pune in praosa c6 atare acum in 1866, 6re cum se ne esplicamu ac6sta? — R.

³⁾ Cari, dorere! canu se observ6sa; neci se face neci o presiune din partea regimului de adi asupra celoru, ce le calca cu totu despretiulu! — R.

Uniunea Transilvaniei cu Ungari'a o face dependente dela definitiv'a hotarire si regularea relatiuniloru de dreptu publicu de statu a tieriloru, oari se tienu de cor6n'a Ungariei ⁴⁾ si intre aceeași intr6ga monarchia austriaca.

Dela garantarea legiuiteloru pretensiuni a le deosebiteloru natiunalitati si confesiuni ⁵⁾, si

Dela multumitori'a resolvire a intrebariloru administrative ale Transilvaniei ⁶⁾.

Premitendu si deputatii romani la loourile ouvenintiose in corpe.e precautiunile seau protestele s'ale.

Nimene nu pot6 av6 vre-unu legiuitu fundamentu de a pot6 romaniloru cu dreptulu arunc6, si ale dice: ca natiunea romana alegundu si tramitendu deputatii sei la diet'a din Pest'a in fapta aru fi recunoscutu uniunea Transilvaniei cu Ungari'a, si validitatea legiloru din 1848.

De ce mai tare me temu eu, e aceea, ca deputatii nostri, fara a se pot6 ei consult6 si intre sene, si cu mai multi barbati inteligenti si adeverati romani, si a sei voi'a si dorintiele intregi natiunii romane — care fara unu congresu, — a caruia marea lipsa totdeun'a, 6r' mai cu s6ma, in asia critice casuri si intemplari se manifest6sa — anevoiu este ale nimeri, si e numai o pipaire in intunerecu — nu voru sei, ce aru trebui se faca? ci se voru duce nepregatiti si fara de nece unu programu, si asia potu se fia prin casuri neasteptate, si prin tacticile cele maiestrite ale dietei ~~la~~ Pest'a preocupati si preveniti. (insielati si bagati in busunariulu maioritatii. — R.)

Credu, ca fiesce care adeveratu inteligente romanu si iubitoriu de interesele natiunei s'ale, e detoriu a sprigini bataru prin Gazete cu svatulu seu intreprinderea deputatiloru romanu la Pest'a, si spre ceva-si orientare a acelora-si asi d6 opiniunea s'a in aceea privintia „ce aru av6 deputatii romani a face in diet'a Ungariei“?

Dupa parerea mea, mai cu s6ma doue casuri potu se vina inainte in diet'a Ungariei.

Unu casu si celu mai periculosu pentru interesele patriei si drepturile natiunei n6stre ar fi acela, candu diet'a Ungariei ar face, cum a facutu si la 1861 si nevrendu mai antaiu a primi diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 1861 26 Febr., si pre bas'a ei a se slobodi la regularea relatiuniloru dreptulu de statu si intre tierile tienutorie de cor6n'a Ungariei si intre Ungari'a si intr6g'a monarchia austriaca, nece la actulu de incoronare, ci aru st6 mortisiu o6 mai antaiu, se deduca in efectu real'a uniune, seau fusiunea Transilvaniei cu Ungari'a, si regularea cestiuniloru administrative intre aceste tieri, pretendendu dupa obicei, ca pana nu se va re'ntregi si complet6 diet'a Ungariei cu deputatii si ai celorlalte tieri tienutorie de cor6n'a Ungariei, nece de catu nu se potu las6 la regularea cestiuniloru de dreptu publicu de statu intre Ungari'a si cealalta parte a monarchiei austriace.

Intr'unu casu neasteptatu c6 ac6st'a, seau acestuia asemene — dupa parerea mea — deputatii romani transilvaneni nu aru av6 de a face alta, de catu cu totii a se soul6 si rediamanduse pre rescriptulu regesou din 25 Dec. 1865 catra diet'a Ard6lului din Clusiu in chipu de resolutiune la deoisiunea maioritatiei dietale datu, se protest6se, diendu ca deputatii natiunei romane, nu au venitu la diet'a din Pest'a pentru ca d6ra aru recunosce validitatea uniunei dela 1848 facute prin terorismu, si fara voi'a si

⁴⁾ Ac6sta are locu numai intre ambele diete coordinate, dar' nu asia. — R.

⁵⁾ Aceste se afla garantate prin sanctiunare suverana si n'au lipsa pentru Ard6lu a se desgaranta, pentruc6 6r' se se garantese decatra o dieta straina. — R.

⁶⁾ Asta e competint'a numai a Transilvaniei si a natiuniloru ci in dieta s'a reprezentate. — R.

influinti'a partei cei mai mari a poporatiunei transilvane, — seau a legiloru din 1848, ci ei au venitu singuru numai c6 se d6 detornic'a supunere si ascultare cuventului si chiamarei marelui seu principe si rege la diet'a cea de incoronare, de aceea ei socotescu, ca si diet'a ac6st'a are o detoria omagiale a ascult6 de mandatu regelui seu, si a se tien6 strinsu de rendulu propositiuniloru regesci, si mai antaiu se i6 la pertractare si se resolv6se cestiunea dreptulu publicu de statu intre regatulu Ungariei si cealalta parte a monarchiei ce se cuprindu in diplom'a din 20 Oct. 1860 si 26 Febr. 1861 si a legeri de incoronare, pentru care deputatii romani ardeleni au si venitu a lu6 parte in diet'a din Pest'a. Si d6ca totusi nu aru voi, deputatii romani ardeleni 6rasi protestandu si declarandu, ca ei — nefiendu dupa rescriptulu regescu uniunea dela 1848 nece de regele de valida, si dedusa in efectu, recunoscuta, ci faounduse definitiv'a ei resolvare dela permitend'a regulare si hotarire a altoru mai mari cestiuni de dreptu comunu de statu intre regatulu Ungariei si a celeilalte parti a monarchiei austriace etc. pe legislatiunea Ungariei nu o tienu de competenta c6 ea se fia judecatoria, si praefere'nter — fara consemnulu a t6ta popolatiunea si a tuturoru recepteloru natiunii ale Ard6lului — se se mestece in efectuirea uniunei, se inc6pa a regul6 si hotari cestiunile administratiunei si organizatiunei politice a Transilvaniei, se 6sa din dieta cu totii odata afara, si parasindu diet'a se vina a casa.

6ra d6ca cum va diet'a din Pest'a totusi s'ar plec6 la aceea, c6 mai 'nainte de t6te se se i6 la tapetu diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 26 Febr. 1861 si se se apuce de resolvarea cestiuniloru de drepturile comune de statu intre regatulu Ungariei si cealalta parte a monarchiei austriace, si de cele ce se tienu pentru actulu incoronarei, si aru face destulu si asteptarei Maiestatiei S'ale, si conditiuniloru de care Maiestatea S'a au legatu in rescriptulu seu din 25 Dec. 1865 si a facutu dependenta uniunea Transilvaniei cu Ungari'a — ce anevoiu asi pot6 crede — si ar trece preste aceste cu norocire si indestulirea partiloru — ce e de doritu — diet'a din Pest'a ar voi se se apuce si de revisiunea art. I din 1848 si efectuirea uniunei, si ar solicit6, c6 deputatii romani si sasi se-si descopere dorintia si conditiunile, pre langa cari s'aru invoi in real'a (?) uniune a Transilvaniei cu Ungari'a, atunci deputatii romani, cari de o parte seiu ca natiunea romana diplom'a din 20 Oct. 1860 si patent'a din 26 Febr. 1861 in adunarea s'a nationale si in diet'a din Sibiu 1863 le a primitu si inarticulatu de lege fundamentale a intregului statu alu monarchiei austriace, si in urm'a loru a tramisu si deputatii sei la Reichsrath, 6r' de alta parte ei numai sub acelu cuventu s'au dusu la diet'a dela Pest'a, ca regele i-a chiamatu la un'a dieta de incoronare, in care se se complan6se si resolv6se t6te cestiunile de dreptulu publicu de statu alu monarchiei si intre tierile tienutorie de cor6n'a Ungariei, precum si pentru indestulirea si impacuirea natiunalitatiloru — dupa parerea mea — la pertractatiunea obiecteloru acestor'a, ce sunt comune si Ard6lului, aru pot6 lu6 si parte activa (—). Inse si in casulu ac6st'a — dupa parerea mea — deputatii romani — aru debui din nou cu t6ta statornic'a serbator6se se declarese, ca natiunea romana redimata pe art. II din 1791, tare crediendu si tienendu, ca diet'a din Pest'a in obiectulu unirei Ard6lului cu Ungari'a, facisiu cu drepturile publice ale natiunalitatiloru transilvane, nu pot6 figur6 nece c6 legiuitu partasiu alu drepturiloru acelora de asi vendic6 ea sie si influinti'a si mestece in formularea si defigerea conditiuniloru acelora, pre langa cari natiunalitatile transil-

vane s'aru in voi in real'a uniune a Transilvaniei cu Ungari'a, nece de jude competente asupra acestora drepturi, ci sta numai cá unu tergitoriu seau comparatoriu facisiu cu unu venditoriu, — rezolvarea trebei uniunei si formularea si defigerea acestora conditioni se tiene singuru singurelu de esclusivulu dreptu publicu alu Transilvaniei si de invoirea natiuniloru transilvane, cari in un'a contielegere intre sene, intr'o dieta osebita transilvana, pre bas'a unei legi electorali mai drepte, — de natiunea romana, in votulu seu de minoritate, dietei din Clusiu, substernute, a inainte, convocanda, formandu-si si defigundu-si acele conditioni despre real'a uniune, le va comunicá dietei Ungariei; careia déca acestea-i voru placé si le va acceptá bene, éra déca nu, Transilvani'a redimata pre art. II si VI din 1791, pe cari nu natiunea romana, ci natiunea maghiara si cea secuiesca i-au facutu, si dupa cari din acelu incidente, ca Transilvani'a se tiene de corón'a Ungariei, nece de catu nu se póte reduce la statulu vechiu, care a fostu sub voivodi (si sub regii Ungariei) nece nu se póte sili la un'a reincorporatiune cu Ungari'a „va remané éra si de sene numai pre langa uniunea personale, pe care tocma natiunea maghiara si secuia prin mai susu provocatii articuli de lege, cu sufletu cu trupu o au aperat'o, si pre langa care si pana aci, fara a fi fostu integritatea teritoriulu coróniei Ungariei scirbata si periclitata, de sute de ani statornicesce a remasu insusi si sub aristocratic'a carmuire a Transilvaniei prin maghiari.

(Va urmá.)

Brasiovu 20 Febr. Tóte popórele in statele constitutiunale se ingrivescu de dreptulu politicu de a luá parte la afacerile publice ale comunei si tierei s'ale cu delaturarea tuturor intereselor in parte. Inaintea ochiloru nostri inca veduramu preingrigiri si dovedi de feluulu acesta. — Unionistii ad. — fiendu ertatu a se aduná si a se consultá despre alegeri — tienura dumineca o proba grandioasa de alegere, in care respectivii documentara, ca sciu ce va se dica a-si folosi dreptulu politicu cu ori-ce mediuloce, fiendu sciu, ca pe langa celea 8 fericiri pentru imperati'a cerésca mai este si o fericire politica, care suna: „fericiti, cei ce se scóla de demanétia si intrebuintiasa tóte mediulocele spre a se in voi intr'o solidaritate perfecta, spre a-si castigá valóre dreptulu seu politicu: ca acelorua este predominirea si fericirea pre pamentu.“ Sasii si maghiarii unionisti vre-o 700 la numeru se adunara aici in otelulu „Bucuresci“, unde se tienura cunertarii in tóte limbale spre a convinge in steng'a si in drépt'a, ca numai aparatoriuni sunt fii fagaduintiei. Se presentara cá atari D. Emilu Trauschenfels, Bömches, Wächter, Brennerberg si la prob'a de alegeri primi cele mai multe voturi Emilu Trauschenfels, care aratá atata activitate intru a si cascigá voturi, in catu puse in miscare la votisare chiaru si tiganimea. Apoi cei adunati s'au cointielesu se faca propaganda si se indemne pe cine voru intalni, cá se si dè votulu cutarua si nu cutarua. Le da la mana bilite cu numele seu etc.

Astadi ambla pe sate cortesii tramisi, pen-truca in 26—7—8 e delipta diu'a de alegere si unionistii vréu éra se reésa ei deasupra. Ce facemu noi, dela cari astépta chiaru si natiunea o matura luptare de mustra spre a dovedi, ca suntemu cu ingrigire la sentinela?! — In tóte partile orasiului se afla comisiuni de conscriere si romani cati figurésa in ele?! Comisiunea centrala din partea cetatii intre 30 insi oati romani numera?! Si déca nu e neci macaru unulu, cine a reclamatu si ce a castigatu cu ea?! Prin suburbii snume in Scheiu, care e mai totu romanu, vedemu unu singuru romanu in comisiunile conscriitorie. Cine a portatu grigia se reclamese la tempulu seu cei nedreptatiti? Si din sutele de oasi romane, oate s'au pretiuitu cu pretiulu de diumetate si mai pucinu cá se se anguste dreptulu romaniloru?! a reclamatu cineva?! si ce a ispravitu? A protestatu cineva in contra procederii celei vederatu nedrepte a conscriitoriloru? Cati alegatori romani se afla?! Candu, unde se voru aduná spre a tiené o proba de alegere, penrucá se si impartiesca voturile, ci se le pastredie numai pentru barbatii reprezentatori de interesele romaniloru. Cu votantiide prin sate, unde se afla in comisiuni in toama de pucini romani, ce s'a pusu la cale pentru cointielegere si pentru

propunerea séu protestulu, care alegatorii romani in totu Ardélulu sunt resoluti a lu dá la comisiunile centrale inainte de votisare —: ca facia cu dreptulu nostru egalu protestamu in contra mesuráloru incercate a ne ignora cá natiune si in contra totu, ce ar angusta autonomi'a tierei oatu de pucinu si drepturile nóstre prefectu egale etc.? Écca alegerele sunt la usia si inca numai pe candidati ei avemu! —

Reservatiunea din Nr. 6 e protestu datu odata; si alegatorii incalu potu folosi orunde inainte de votisare. Dar' in contra nedreptatirii, ca ne ignorara atatu de cutesatu, incatu nu primira din sinulu romaniloru pe la comisiuni mai neci unu membru precandu diumetate populatiunea e romana, ca se facura volnicii, nu vomu face pasi? — Écca invitarea la alegere:

12 — c. c. 1866.

Publicatiune.

Prin care se face de obste cunoscutu, cumca prin decisiunea comitetulu centralu spre alegerea celor doi deputati ce sunt a se tramite de catra liber. r. eitate si districtulu Brasiovu la diet'a Ungariei din Pest'a, s'au defiptu dilele pentru alegatorii din cetate si suburbii pe 26, 27 si 28 Februaru si pentru alegatorii din districtu pe 1-a Martie a. c.

Ordinea si modulu alegeriloru se aducu la cunoscenti'a alegatoriloru prin deosebite circulare tiparite, ce sunt totu deodata date spre publicare.

Brasiovu in 16 Febr. 1866.

Comitatulu centralu.

J. Pánczél, presiedinte.

Depre Valea Buiei in 14 Fauru 1866.

(Miscarile pentru alegeri.) Preutiunea si inteligenti'a din parohiele protop. gr. cat. alu Sibiului tienatórie de comitatulu Albei superióre tienendu in 13 Fauru a. c. o conferentia confidentiala sub presidiulu protop. resp. s'a consulatu asupra pusetiunei, ce are se observe in cerculu resp. de alegere, facia cu alegerele facunde pentru diet'a de incoronare conchiamata la Pest'a. Resultatulu acestei consultarii fratiesci si confidentiale fù, cá, conformu opiniunei manifestate din partea maioritatiei inteligentiei romane pre calea diurnaleloru natiunale, romanii din acestu cercu de alegere, se luore cu tóta energi'a — intre marginile legali pentru alegerea unui deputatu romanu; inse totu deodata se nu lipsésca a'si face rezervarele sale in scrisu seau la protocoalu atatu inaintea comisiunii centrale, catu si cu tóta ocaziunea, cu aceea serbatorésca dechiaratiune, cumca romanii din acestu cercu, nu participésa la actulu acestei alegeri, din punctulu de vedere, cá cum ar recunósce articolulu II de lege din 1848, pre a carui base se face acést'a alegere. Ca-oi e de comunu cunoscutu, cumca natiunea romana s'a dechiaratu de repetite ori cu tóta solenitatea in contra acelu articulu de lege derogatoriu intereselor celor mai vitali ale natiunei romane. Ci romanii din acestu cercu si resp. comunele romane de pre valea Buiei, participésa la afacerile alegerei, singuru din acelu motivu, cá si cu ast'a ocaziune se dè unu nou documentu despre omagial'a s'a credinti'a, alipire si supunere catra mandatulu sugustulu seu imperatu, cum si cá se li-se dè ocaziune noua spre asi reclamá in faoi'a lunei drepturele sale politico-nationale basate pre principiulu egalei indreptatirii. S'a cointielesu, cá la totu actulu alegerii se procéda solidariu si in cea mai buna armonia, spre acestu scopu si a si desemnatu candidatulu seu de deputatu in perso'n'a Dlui asesoriu la tabla regia Georgiu Romanu unu barbatu, carele judecandu dupa trecutulu seu, a fostu pururea devotatu causei nationale.

Ce e dreptu, fuse ambiatu cu candidatur'a si protop. Sibiului I. V. Rusu, dar' acést'a, parte din cauza, ca multifariale sale obligatiuni oficiose lu impedeca de a absentá de acasa tempu mai indelungatu, parte, cá se faca locu altui mai chiamatu spre acést'a misiune impreunata cu grea responsabilitate inaintea presentulu si viitorulu natiunei, cum si in interesulu si viitorulu si cointielegerei fratiesci, se vediu indemnatu a resemná de acést'a misiune onorifica, esprimandusi cordial'a s'a multumire.

M. M.

Protestulu inteligentii din Teaca si giuru.

„Onorata comisiune centrale!
Pentru comitatulu Clusiuului!! —

Ardélulu nu recunósce dietei Ungariei putere legislativa preste sene, ci se bucura dupa dreptulu seu de dieta sua propria, coordinata cu cea a Ungariei, de asa noi suborsii, cá fii ai natiunei romane, care tiene tare resoluta la autonomia Transilvaniei garantata prin legile din anii 1863/4, suntemu de parere, ca alegerile de deputatii transilvaneni pentru diet'a din Pest'a nu au locu, cu atatu mai pucinu pe bas'a art. II de lege din 1848, care lovesce in facia principiulu egalei indreptatiri politice nationali sanctiunatu de Maiestatea S'a prin legile dietei din Sibiuu din 1863/4.

Considerandu acésta, mai incolo acea impregiurare, cumca Maiestatea S'a pre induratu nostru rege si Mare Principe prin inaltulu rescriptu din 25 Dec. 1865 validitatea legiloru Transilvaniei urmate pana acum, prin urmare si aceloru din anulu 1863/4 din nou au sanctiunatu — dar' prin legile dietei din 1863/4 tóte legile si articlii dietelor Transilvaniei de mai rainte, care stau cu aceste in contradicere se anulésa; — considerandu mai departe, cumca insusi articlii legiloru din 1848 si anumitu I si II ai amintiteloru legi stau in opusetiune cu legile aniloru 1863/4 prin Maiestate din nou garantate, — cu respectu la autonomi'a Transilvaniei, cu respectu la drepturile natiunei si ambe relegiuniloru romane, cu respectu la nevaliditatea dietei din 19 Nov. 1865 tienuta in Clusiu, — cu respectu mai incolo la dese reprezentatiuni ale natiunei romane in contra uniunei Transilvaniei cu Ungari'a, — subscriii civi si alegatori din nobilulu comitatu alu Clusiuului, dechiaru solemne, cumca la alegerea de deputatii pentru diet'a presente din Pest'a nu voru a lua parte, sub nici unu pretextu, din cause:

1. Pentru ca noi tienemu tare langa votulu asia numitu alu minoritatii asternutu prin Escelentiele S'ale br. Andreiu de Siaguna si contele Alecsandru St. Siulutiu, ambii metropolitii romani, si cei 27 consocii asternuta dietei din Clusiu, — si desaprobamu cu totulu dechiaratiunile deputatulu Iosifu Hossu facute in diet'a din Clusiu in numele romaniloru din acestu comitatu.

2. Fiinduca in rescriptulu din 25 Dec. 1865 uniunea Transilvaniei cu Ungari'a nu numai nu este recunoscuta prin Maiestate, ci si desbaterea despre aceea amauata pana la hotarirea referentiloru comune de statu, — fiinduca diet'a din Pest'a presente nu are de a face nimica cu trebi de ale Transilvaniei si pentru de a incungitura ori si ce comentaria si esplicari sinistre, cá cum prin intrarea aloru vre o cativa romani in diet'a presenta din Pest'a, aru fi si prin natiunea romana uniunea in facto onoscuta: — ne retragemu dela participare, cá consequenti politice natiunei romane. — Cu atata mai tare

3. Fiinduca subscriii nu afla in retinerea acésta nici unu actu de neomagialitate, dupa ce aderinti'a si alipirea natiunei romane, si a filoru ei catra tronul si Maiestate e dovedita prin fapte istorice.

Teac'a in 7 Febr. 1866.

Mai multi inteligenti din Teac'a si giuru.
Acestu protestu s'a tramisu la comisiune, din mai multe cauze cu resone, cari nu tardiu e cu cale ale publica. — R.

Dela Diet'a din Pest'a.
Proiectulu adresei, etc. (Urmare.)

XXVII. Noi suntemu convinsi ca interesele Ungariei diacu la inim'a parintesca a Maiest. Tale. Si noue ne diacu la inima aceste interese, penruca de acele e legata fericirea patriei nóstre. Inse avemu credinti'a firma, ca intre interesele bine intielese a le Ungariei unulu din cele mai ponderose este apararea independintiei nóstre constitutiunali, care noi dupa cumu s'a defasiuratu in pré umilit'a nóstra adresa din anulu 1861 nu trebue se-lu pierdemu din vedere.

XXVIII. Maiest. Ta insu- Ti doresci ca deliberatiunea acestei cestiuni se fia basata pre intielegere reciproca. Cu potintia este inse a spera intielegere reciproca la o otarire, carea praecandu unei tiere i da libertate constitutiunale, celei alalte i rapesce constitutiunea sa care

a custatu de seculi si atatu de desu s'a asecuratu serbatoresce? Potere-ar' acést'a uita dreptulu pierdutu? si ceea poté s'ar' bucura cu inima leniscita de constitutiunea sa cascigata in modulu acést'a?

XXXIX. Se te induri deci Maiestatea Ta a ni concede, ca se urmamu mai bucuros acele indegetari a cuventulu de tron, care cu referire la diplom'a din optovre si patent'a din fauru ne indrepta intr'acolo, ca daca nu s'aru poté imprastia ingrigirile ce se ivescu in privinti'a acést'a „se asternemu Maiest. Tale numai atari propusetiuni de straformare, cari se potu aduce in consunantia cu conditionile vitali ale monarchiei.“ Noi ne-am dechiaratu inca in adres'a noastră din 1861, ca nu voimu se punemu in pericolu monachi'a. Departe e de noi si acumu o atare tendintia, si fiindca dupa convingerea noastră e cu nepotintia, a aduce in consunantia diplom'a din optovre si patent'a din fauru cu conditionile vitali a le patriei noastre: asié vomu starui a asterne Maiestatii Tale propusetiuni, cari voru fi apte atatu a pastrá independintia noastră constitutională, catu si a coresponde conditioniloru vitali a le monarchiei.

XXX. Maiestatea Ta Te-ai induratu pré gratiosu a dechiaru in pré'naltulu cuventu de de tron „ca cu deliberarea acestei cestiuni sta in legatura strinsa, ba nedespartibile revisiunea respective straformarea acelei parti a legiloru din 1848, care se referesce la exercérea drepturiloru monarchului si la cerculu de activitate alu regimului.

XXXI. In adou'a adresa pré umilita a noastră din anulu 1861 amu fostu propusu Mai. Tale, „ca intre determinarile legiloru din 1848 suntu unele puncte, carisi noi dorimu pre langa sustinerea nevatemata a drepturiloru poporului a le straforma mai amesuratu scopului si a le desvolta mai definitiv.“ Asemene ne amu dechiaratu, „ca, daca Maiest. Ta doresci a scimba legile in ore care parte, diet'a intregita se va consulta fara intardiare si va asterne Maiest. Tale decisiunile sale asupr'a propuneriloru presentate in respectulu acést'a de catra ministeriulu responsabilu alu Maiest. Tale.“ Ne dechiaramu asié dara si acum gat'a, ca in catu va fi de lipsa schimbarea vre-unei legi pre calea ordenaria a legelatiunei, vomu susterne Maiest. Tale in respectulu acél'a propusetiunile noastre consunatorie cu principiile fundamentali ale constitutiunei noastre.

XXXII. Natiunea maghiara (sic!) are o dorintia fierbinte, ca adeca se vedea mai antaiu pre regele seu ereditariu incoronatu cu coron'a santului Stefano, cá in fine se se implinesca aceea (?) ce evenemite fatale au impiedecatu in decursu de 17 ani. Acést'a nu e numai o ceremonia solemnă in patri'a noastră, ci intregirea necesaria a constitutiunei, legatur'a cea mai frumoasa, mai delicata si totu si cea mai tare, carea lega natiunea de regele seu. Pana candu acést'a nu se intempla tóte otaririle noastre remanu numai propuneru, caror'a singuru numai sanctiunea regelui incoronatu li póte da validitate de lege. Pana atunci sperarile noastre, ori catu de multu promititorie se fie, suntu numai sperari nesecure, cari numai regele incoronatu le póte realiza. Vieti'a noastră politica in presinte e inca dubia si clatinatoria si clatinarii acestei-a numai Maiestatea Ta i-poti pune capetu restaurandu constitutiunea noastră in fakta si in coronandu Te. Binevoiesce deci Mai. Ta a asculta acest'a si a facu cu potintia implinirea tre catu mai curundu.

II. Cu respectu vomu primi si ne ulta despre aceea ce Maiest. Ta a onatu Te vei indura la timpulu seu a ni imparti pre cale constitutionale in privinti'a intereseloru spirituali si materiali a le tieriei. Ma, in catu cu privire la aceste interese credemu a fi forte nesaria crearea de legi noue séu schimbarea celoru ce sustau, ne vomu apuca catu mai curundu de pregatirile, cari receru tempu mai indelungatu, si otaririle noastre le vomu asterne la timpulu seu cu umilintia Maiestatii Tale.

XXXIV. Noi semtimu aduncu, ca legelatiunea noastră si in respectulu intereseloru spirituali are inca multu de a suplini si a indrepta. Vomu starui si in partea acést'a a face totu ce poftesce fericirea comune a patriei si ce ne comenda detorintia nostra cetatienésca. Plecandu din principiile fundamentali a le constitutiunei in lucrarile noastre totudeun'a vom avé de indreptariu dreptatea si ecuitatea(!) facia cu tóte clasele cetatieniloru statului fara diferintia de reli-

giune si limba. Cu deosebire vomu lua in consideratiune si aceea ce amu pronunsiatu si in adre'a noastră din 1861: „ca simtiulu de nationalitate, care totu mai multu se desvolta, reclama atentiune si nu se póte mesura cu cumpen'a timpiloru trecuti si a legiloru vechi.“ Nu vomu uita nici odata, ca locuitorii Ungariei de alte limbe suntu asemene cetatieni ai Ungariei si noi voimu cu sinceritate a asecura prin lege totu ce poftescu in asta privintia interesele loro si interesulu comune alu patriei. La formarea acestor'u legi inea vomu urma principiulu dreptatii si alu fratietatii.

XXXV. Interesele noastre materiali cu deosebire sunt acele in respectulu caror'a din cauza impregiariloru pline de fatalitati am remasu inderetru intr'unu modu ce ni insufla ingrigiri. Va fi unu lucru greu a invinge urmarile apesatorie ale acestei remaneri, dar' noi nu ne vomu sparia de acesta ópera grea, pentru ca e o cestinne de vietia pentru natiunea noastră. Ameliorarea pusetiunei noastre publice va inainta si interesele noastre materiali, precumu va fi si aventarea pusetiunei noastre materiali radiemulu esentialu alu situatiunei nostre politice fie-ne iertatu a spera, ca intieleptiunea si parintésca grige a Maiest. Tale voru ajuta neobositele nostre staruintie atatu in respectulu unei-a catu si in alu celei-alalte. Desvoltarea noastră spirituale si Progresulu materiale neci decatu nu stau in contradicere cu adeveratele si dreptele interese ale tierelor, ce nu se tienu de coron'a Ungariei ba inca acelu progresu si acea desvoltare pre candu ne dau putere si pondu — marescu totu odata si pondulu si puterea acoloru tierie, precandu ne redica pre noi redica totulu

XXXVI. Esprimemu multiemita sincera Maiestatii Tale si pentru aceea, ca Te-ai induratu gratiosu a provoca si diet'a Croatiei si a Slavoniei, se se ingrigiesca de tempuriu ca aceste tierie se póta fi reprezentate cum trebuie in diet'a noastră de acumu. Acést'a o consideramu ca unu documentu alu pré inaltulu scopu de a sustiené integritatea coronei unguresci si a intregi diet'a nostra. Facia cu aceste tieri ca soii constitutionali ai nostri noi si acumu suntemu in ace'a opiniune care o amu adusu la pré inalt'a cunoscintia a Maiest. Tale in a adou'a adresa pré umilita a noastră din anulu 1861. Repetimu deci de nou: „ca daca Croatia voiesce a lua parte ca tieria in legelatiunea noastră, daca ea voiesce a se chiarifica mai antaiu cu noi in respectulu conditioniloru pre langa cari e gata a-si lega pusetiunea de dreptulu publicu cu Ungaria, daca in respectulu acestor'a voiesce se vina in atingeri cu noi cá natiune cu natiune, nici acéste nu o vomu refusa.“ Cu incredere sincera li intindemu man'a fratiesca, numai se se sustiea integritatea si independintia constitutionale a tieriei nostre si a coronei Ungariei.

XXXVII. Precandu ne exprimemu inse préa respectuos'a nostra multiemita nu potemu retacé neci témerea ca pre candu prea inaltulu cuventu de tron vorbesce de Croatia si Slavonia, Dalmatia nu o amintesce necairi. Acésta tieria impreuna cu Croatia si Slavonia se tiene de coron'a Ungariei, si fiindca Maiest. Ta ai determinatu de punctu de plecare sanctiunea pragmatice carea spune apriatu, ca tieriele coronei unguresci nu se potu desparti deolalta, a buna sama nu vei voi, ca intregitatea coronei Ungariei garantata de atate ori in modu solemu, se se stirbe si mai departe. (Va urmá.)

Comentaria la adresa.

De o septemana incoce de candu s'a publicatu proieptulu de adresa ungurescu tóte diurnalele Austriei si chiar' si cele esterne se ocupa cu acestu elaboratu a lui Deák. Am urmatu cu atentiune tóte ce s'au disu pana acuma despre acestu proieptu insemnatu si am aflatu, ca disousiunea s'a invertitu mai cu séma in giurulu alineelor acolor'a, cari atingu afacerile comune, unitatea imperiului, ministeriulu ungurescu, municipii libere s. c. l Intrebatiunea nationalitatiloru mai de locu séu numai in trecatu a atins'o adre'a si diurnalistic'a, pare ca au uitatu de dens'a, dar' ce e mai multu din adresa si din comentariale ce i se facu cu inceptulu te convingi, ca sici se tractésa numai despre dóua natiuni si impacarea loro, pre candu celalate se mai ignorésa cu totulu. — Adre'a maghiara cere in scurtu: „Restitutio in integrum“ a regatului ungurescu, cum a fostu pr-

timpurile Mariei Theresiei, pe bas'a sanctiunei pragmatice, inse cu legile din 1848, despre cari ne asecura pucinu adre'a, ca se vor' luá la o mica revisiune, inse dupa cum se vede acésta are se se marginésca mai multu in ceea, ce se atinge de afacerile comune si conditionile de vietia ale imperiului.

Cu ce magulesce inse adre'a pre nationalitati?! Aline'a 34 vrea se asecura, ca maghiarii vor' considerá tóte clasele civiloru tieriei fara osebire de limba si religiune si cu o întórcere precauta vine si citésa unu pasu lungu din adre'a de 1861, unde se dice ca simtiulu de nationalitate merita atentiune?! Sic! — Inse Mehercle! Treboita óre cá fras'a acésta se incépa cu fatalele cuvinte: „Purcediend u dela principiile fundamentali ale constitutiunei noi vomu face dreptate scl. Fatale Domniloru! ca-ci aceste principii fundamentali a le legiloru din 1848 au facutu pre nationalitatile nemaghiare atunci, cá se iè arm'a in mana. Promisiunile Dvóstre erau cu multu mai atragátorie in 1848 si de ce romanulu d. e. nu le-a urmatu? Pentruca acele principia fundamentali ale constitutiunei din 1848 a caror'a nevatamare o cereti imperiosu si in aline'a 39, unde vorbiti despre Ardélu si impacarea fratiesca, — nu recunósce de catu numai: unu „összes magyar nemzet“. Noi stimamu patriotismulu maghiariloru, pre cari dupa cum se lauda „Napló“ fiinti'a de facia a curtiei nu ia ametitu, cari unde se tractésa despre binele patriei loro se pare, ca nu 'si uita de cuvintele lui Zrinyi: Nu vatema pe rege! Dar' astépta totu binele numai dela t-ne insuti, pentru acésta nuti crutia viatia.“ Adeveratu, ca adre'a este fórté loiala, dar' pentru aceea nu este servila si cu barbatia pasiesce inaintea regelui acolo, unde se tractésa despre vietia nationala. Da! unu esemplu frumosu constitutionalu ne da natiunea maghiara. Inse de ce pre acestu constitutionalismu jace o pata mare, pre care a o sterge ar' fi cea d'antaia datorja a maghiariloru ad. egoismulu nationalu? Óre patri'a aceea, de care vorbescu este singura a loro, numai sunt si alte suflete intr'ens'a? „Natiunea“ aceea desu amintita in adresa se fia numai cea unguresca, alt'a numai exista in tierile coronei lui Stefanu?! Catu timpu de esperientia le mai trebuie maghiariloru, cá se cunósca, ca este in interesulu Ungariei, cá se suscépa nationalitatea romana cu drepturi egali in sinulu seu, ca-ci Deák ne spune, ca sórtea nu lea lasatu timpu de a poté esperia?! (Al. 5). Ochiulu politicu alu lui Deák vede óre unu pericolu in apropiarea totala a unguiloru si romaniloru? Care poporu inse se pléca mai tare catra elementulu maghiaru, déca nu romanii? Óre nu acestia au fostu cei d'antei, cari au datu man'a la Esculeu, óre traditiunile si datinile loro nu s'au amestecatu cu ale unguiloru? Óre nu curge in vinele amenduroru natiuni sange imprumutatu? nu s'au luptatu ei umeru la umeru in contra inemicului comunu? Unde este unu mortu de pe Campulu panei, cá se ne spuna despre bravurile eroiloru romani si maghiari?! Corvinii, nu au fostu si ei totu romani? — Déca aceste dóua natiuni au fostu murulu aparatoriu alu Europei orestine nu vor' avé ele óre se se lupte in contra unui altu elementu si mai puternicu, care le amenintia outropirea totala, contra leului nordicu?! Pusetiunea loro este de asia!

Ce este mai bine cá Ungari'a se si creese inlaintulu seu 3.000.000 de malcontenti séu amici ai esistintiei sale? — La tóte intrebarile aceste nu se cere multu timpu si nu este greu de a responde.

Ei bine! Ungurii vor' unirea, ce conditiuni recunoscú ei romaniloru? CREDU EI, ca acestia vor' fi atatu de neintielepti, in catu se voru aruncá in ghiarele loro fara neci o arma cu care se se póta apará in contra nedreptatiloru eventuali? Nu! romanii nu au atat'a a crede in connationalii loro si déca ar avé istoria lor' de pana acum nu iar' lasá se-o esecute! Nu! déoa deputatiloru maghiari din diet'a Clusului nu le-a fostu rusine in anulu Domnului 1866, a stá facia cu o batjocura de reprezentantia romana, nedreptatea personificata, cine ar mai cutesá se vorbésca aci de incredere?!

Proieptulu de adresa cu o ironia si naivitate nespusa leapada diplom'a din 20 Oct. cá si patent'a din 26 Fauru cá pe nesce legi, ale caroru principii nemicescu pre acele ale constitutiunei din 1848. Acésta impregiarare ia adusu si pre maghiaroni in órescare perplesitate.

Mirare! — Déca este ásia, apoi unde mai este fundamentulu pre care se basésa dreptulu romaniloru castigatu in 1863? Acésta diploma a fostu celu d'antaiu actu, care mai la o suta ani dupa decretulu de tolerantia alu neuitatului imperatu Iosifu II., a usiuratu sórtea romaniloru, asecurandule egalitate in dreptu. Dupace bunulu imperatu Iosifu a fostu silitu se revóce a-celu edictu, romanii au cadiutu suptu'o mai aspra asuprire si urmarire din partea unguriloru Déca acuma diplom'a din 20 singurulu dreptu oelu mai au ei 'si va pierde validitatea, ce are se urmese? Acésta ne-o potemu inchipui. Adres'a recunósce de valida numai sanctiunea regelui incoronatu, cere ministeriu inainte de incoronare si restituierea regatului Dalmati'a ne fiendu lasatu afara. Unde ajungemu apoi noi, cand ne tiemem de coróna ungara cu legile sanctiunate de monarohulu nostru neincoronatu? Déca vomu cadé noi jertfa politiceii maghiare atuncia cade si vointi'a imperatului, sanctiunea s'a. Ér' in casu de s'ar intemplá asia, cum cere adres'a, noi suntemu convinsi pe credinti'a ce o avemu catra tronu, ca regele va pastrá totu aceeași vointia catra noi, cum a avut'o cá imperatu; de securu, ca cele dintei propusetiuni se vor' face spre asecurarea drepturiloru si natiunalitatei nóstre, dar' ce concluse, cari se se astérna regelui spre sanctiunare potemu noi asteptá dela o camera unгурésca cu unu ministeriu unгурescu?!

Adres'a de acuma ne taia tóta speranti'a de castigarea drepturiloru perfecte. De repetite ori se amintese intr'ens'a „libertatea civila“, dar' numai civi ai Ungariei cunósce, asia incatu pentru toti va fi parol'a dilei: Civis hungarus sum — déca neci nu este ungu — acésta e lucru privatu! — Se vede, ca Dlu Deák a studiatu bine dreptulu romanu vechiu si a cunoscutu, ca daruirea civitatiei romane a fostu unu punctu principalu, prin care s'a executatu romanisarea popóreloru straine! (Va urmá.)

Pest'a 17 Febr. Sub primele impresiuni, care le facu inceperea desbaterii generale asupra adresei la cuventulu de tronu incunosciantiamu pe scurtu, ca romanii si serbii s'au intielesu cu unanimitate, cá nefiendu neci unii neci alții multiamiti cu alinea despre natiunalitati se faca la tempulu seu unu amendamentu, care parasindu vag'a generalitate si clandestinele rezervari se exprime cu termini mai precisi cugetele inganate in aceea linia si noi credemu, ca onórea natiunala va deoblegá pe aceiasi deputati, cá se lucre cá adres'a se nu fia egemonica, ci modificata, cá se sune pe numele patriei séu a tuturor natiunalitatiloru conlocutórie. Asta o simtimu si din respunsulu celu dede presied. D. A. de Mocioni la „Pest. L.“, care publicase, ca romanii dupa o capacitate s'au lasatu de propusu a face amendamentu. Respunsulu e, ca romanii sunt otariti pentru amendamentu. Gloria!! — Desbaterea adresei o incepù dep. Bartal cu o cuventare fórté vasta, in catu in finea ei se si incheiá siedinti'a. Sub decursulu acestei cuventari atatu Deák catu si Eötvös si arata prin mai multe semne complacerea si consimtiulu. Bartal desfasurá caus'a Ungariei in tóta ponderositatea s'a facia cu pusetiunea de putere si unitate a monarchiei, si cá unu barbatu alu regimului din locotenintia a trasu perdeau'a de pre unu dualismu incaltiatu imbracatu in talariele cele rosii ale legiloru din 1848 si in menteau'a cea de purpura a suprematiei dualistice.

In urmatóri'a siedintia vorbi Madarász pentru adresa si nu recunósce negótia comune ale monarchiei, fienduca unde sunt doue coróne acolo nu póte fi monarchia unita si negótia comune. Apoi urmésa br. Eötvös pentru primirea intregi adrese, care facu pe Dragomanulu si talmacitorulu simpatiei intre unguri si germani pentru imprumutatele simpatii intru apararea pusetiunii dualistice si a vietiei constitutionale si dincolo de Lait'a, pentruca punenduse fine absolutismului si dincoace si dincolo de Lait'a, atunci luptei de 300 ani intre absolutismu si constitutionalismu se va pune unu capetu pentru totudéuna. Zsedény vorbi pentru revisiunea legiloru din 1848, dicundu, ca ele nu se mai potú tiené, pentruca angusta potestatea regésca si pusetiunea de putere mare a

monarchiei, precum si interesele celorlalte tieri. Patay lu intrerupe, dicundu: „fa proba“ si tóta sala resuná de risu. Éta speranti'a in revisiunea legiloru din 1848, tienete frate Hosszu! Apoi te pocaieste, dupa ce ne ai bagatu in focu?! — Mai ca nici vrura se lu asculte.

Archiducele Ludovicu Victor sosi la Pest'a si se crede, ca se va numi palatinu.

Esc. S'a br. Siaguna se afla in Pest'a. — Multi agenti din Prusi'a facu propaganda intre unguri in contra invoirii, pentruca Prusi'a se póta pescui in Schleswig-Holstein, unde o impedecca Austri'a.

CROATIA. Zagrabia 15 Febr. In 9 si 10 siedintiele dietale au fostu fórté sgotóse, si lupt'a parlamentaria fórté fierbinte. In 9 ad. se primi la desbaterea speciala a adresei amendamentulu fusionistiloru facutu la adres'a maioritatii comisiunei, care suná: ca uniunea cu Ungari'a si deslegarea cestiunii dreptulu de statu facia cu monarchi'a se va face numai cu Ungari'a dimpreuna, ad. déca Ungari'a va recunósce, oumca regularea repórteloru de dreptu de statu intre regatulu triunitu si Ungari'a pe temeulu art. 42 din 1861 se va incredintia bunei intielegeri imprumutate si libere intre ambele diete cá factori egali, si déca Ungari'a va respectá pusetiunea politica, care s'a incarnatu in regatulu Croatiei: atunci croatii voru tramite din mediulocu seu, inse numai o deputatiune la Pest'a, care cu asemenea deputatiune alésa din diet'a Ungariei se voru in voi asupra modulu cum se se representese regatulu triunitu prin organulu séu corporatiunea aceea, care va avé de problema a resolvá relationile de dreptu de statu ale tieriloru corónei Ungariei catra intrég'a monarchia, si va negociá totuodata despre repórtel de dreptu de statu imprumutate intre Ungari'a si Croati'a, ér' rezultatulu consultariloru acestora va avé a-lu asterne la ambele diete spre decidere ulterióra. Presupunendu, ca in chipulu acesta relationile imprumutate intre Croati'a si Ungari'a se voru regulá inainte de incoronare Mai. Tale si tractatulu, ce ce va face intre ambele acestea regate se va primi in diplom'a inaugurala si se va intari prin juramentulu Domnitorului comunu, devenindu lege fundamentala a regatului Croatiei, diet'a dechiará: ca in chipulu statutoru din impreuna intielegerea a ambeloru tieri vré a luá parte la incoronarea Mai. Tale, cá rege comunu alu Ungariei, Dalmatiei, Croatiei si Slavoniei, convinsa, ca cu acésta implinesce cea mai fierbinte dorintia a Maiestatii. Est'a e intielesulu amendamentulu fusionistiloru, care la votisare nominala primi maioritate de 5 voturi ad. cu 99 in contra la 94 voturi se primi.

Dar' in 10 ce se vedi, se receti adres'a primita si modificata si facunduse votisare definitiva se dechiarasa pentru ea numai 78 deputati, (intre cari toti dualistii), ér' 22 natiunali se dechiarara in contra primirii si 92, partit'a natiunala a granitiariloru si alui Mazuranic, s'a abtinentu dela votisare si eu acést'a cadiu adres'a, cu tóte ca fú desbatuta gata. Fusionistii 98 pretinsera acum, cá se se ie proiectulu loru de adresa cá basa la una nóua desbatere speciala si partit'a natiunala lu respinsé, prin urmare imparéchiarea in diet'a Croatiei si-a ajunsu punctulu culminatiunii, si déca nu se va face unu compromis intre partitele dietei, Croati'a nu va poté responde in adresa despre cestiunea cea mai cardinala a monarchiei si a regatului triunitu, pentru ca partit'a fusionistica luca cu capulu a mana; si partit'a natiunala, candu vede reau'a, ésa din sala séu se abtiente dela votisare si nu se póte face neci o decisiune. Strosmaier inca parasise sala. Pe 15 sea readunatu diet'a inse cuprinsulu adresei Ungariei mai vertosu despre incorporarea Fiumei a amaritu si mai tare partit'a natiunala.

Asia se tramise si adres'a maioritatii si a minoritatii. Mai. S'a inca poruncise sei i se comunice amendamentulu de susu. —

Bibliografia. „Ungarische Reichstagsverhandlungen.“ Tooma a aparutu fascióra I din pertractaria dietali ungarice din an. 1865-66 (in limb'a germana) in Pest'a, edata de S. Chorini redactorulu fóiei „Ungarisches Fremdenblatt.“ In diuariulu acesta redigeatu cu circumspectiune aflamu tóte imtemplarile ce atingu diet'a, si cu-

ventarile, tóte manuscrisele regesci cu referintia la acést'a, manifestele, patentele s. a. precum si portretulu Mai. S'ale alu Regelui, alu presiedintiloru casei de diosu, alui Franc. Deák si alu deputatiloru mai insemnati. Fasciórele urmatórie voru contiené pre lunga desbaterile reproduse cu fidelitate, si articoli liberi despre gruparea partiteloru, conchiusindu dela cuprinsulu celu interesantu de insemnatate istorica alu fasciórei I, despre care amentiram, se póte recomandá opulu acesta de catu se póte de bunu. Pretiulu de prenumeratiune pe 1/2 anu este 2 fl. 80 cr. si adaugundu inca 70 cr. v. a. se póte primi totuodata pre totu atata tempu si „Ungarisches Fremdenblatt“. Redactiunea fóiei „Ung. Fremdenbl.“ se afla cu locuinti'a in Pest'a piati'a pretoriului Nr. 3.

„Die Zukunft“ unicá fóia pentru interesele romane si slave, care apare in Vien'a, cá foia de di in limb'a germana, — se recomenda patriotiloru romani spre caldurós'a le imbratisiare.

„Die Zukunft“ aduce in caus'a romaniloru corespondintie originali din Transilvani'a si Ungari'a, éra cu deosebire dela diet'a Pestana si primecca corespondintie spre publicare.

Indreptare: In Nr. 3, pag. 10, colóna 1, seri'a 30 cetesce: Et non fassurus nisi urgeret ultimur ardor (nu rogaret); Nr. 6 pag. 23, colón'a 3 in nota, seria 4 dupa concertante, adauge esmisele: am disu totu acésta in pucine cuviute; seri'a penultima in locu de economisá, cetesce: encomisá. Nr. 9, la coresp. din Pest'a in fine dupa parantesa adauge suscrierea — n —. Nr. 10, pag. 40, col. I, seria ultima in locu de reservatu, cetesce: reversatu. Alti erori silabici, casionati din nepreceperea colegatiloru se potú indrepta mai usioru.

Respunsuri: Gazet'a a fost, este si va fi diurnalulu celu mai fidelu alu aperarei intereselor natiunei sale; elu nu va se remana diurnalulu de partita, ci organu, care prin convincere dupa resóne, se contopésca tóte parerile diverginti, si nerecunóscondu partite intre adeveratii fi ai natiunei — se sustiena din resputeri solidaritatea in actiunile privitórie la interesele natiunali; nu la cele parute, nu la cele eventuali cu predilectiune venate si sperate, ci la cele mai secure si mai vitali. — G. V. se nu faceti mai reu, socotindu ca faceti mai bine. — M. M. sufletu de romanu se nu-si dè votulu decatu cu rezervarile de lipsa la deputatulu increderii sale. Romanulu apera interesele romane, sasulu sase, ungu:ulu numai pe cele maghiare, cum vedeti. Numele barbatiloru, caroru le ati datu votu, déca au si numai 10—30 de voturi, tramitetile suscrise de votisanti la archierei din totu cuprinsulu tieriei, cá sei aiba amana, spre a face intrebuintiare la casu de lipsa — spre aperarea adeverulu in contra minciuniloru. — Congresu — apoi e lesne ala capata, déca se vor' róga capii competinti, cari din seninu nu potú pasi dupa concessiune. — G. Descriene pusetiunea de facia. Cernauti: S'a tramisu mai nainte; dar' DTa ce faci? Se facemu si noi asia? Am reclamatu. — Sabiu e bine, ca altfelu e reu. A. M. vine; — I. Tata. — V. R. O fatalitate impedecca alaturarea, se face. I. P. Va veni la rondu. — B. S'a tramisu. S. M. Mai ierta, ca nece mie nu mi ból'a sanatósa si su inca totu singuru.

La numerulu acést'a se alatura cá suplementu o insciutare de prenumeratiune la „Progresulu“, scriere populara pentru romanii tianani redigeata de D. Visarionu Romanu, care se recomenda pentru intentiunile cele salutarie.

Preturile bucateloru in piati'a Brasiovlui.

(Mesur'a se ia in galet'a de Ardélu, din care doua facu trei mesure austriace.)

E e b. 16 n. 1866.

Gráu curatu galeta 6 fl. — cr., de midilocu 5 fl. 40 cr., amestecatu 4 fl. 77 cr. —

Secara 3 fl. 81 cr., Papusioiu (cucurusu) 3 fl. 42 cr., Ordiu 3 fl. 21 cr., Ovesu 1 fl. 56 cr., Cartofi — fl. 96 cr.